

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium I. Quid sit Tentatio Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

habeat commercium cum dæmone, non potest esse licitum ad hoc inducere alterum. Si dicatur nimis durum est sic suam vel alterius mortem permittere, cum posses avertere. Respondet S. Chrysostomus Orat. 5. adversus Judæos, si repuleris incantamenta, veneficia ac magicas artes, etiamsi morbo moriar. Martyr perfectus fueris, eò quòd aliis pollicentibus morbi levationem cum impietate, præoptaris mortem cum pietate.

C A P U T II.

De Irreligiositate ejusque speciebus.

» **I**RRELIGIO, quæ Religioni opponitur per defectum, vel tendit directè ad irreverentiam Dei, & est Tentatio Dei aut Perjurium; vel tantum tendit ad irreverentiam rerum sacrarum, & est Sacrilègium, aut Simonia. De Perjurio, in secundo Præcepto: de reliquis hìc.

D U B I U M I.

Quid sit Tentatio Dei.

45 » **R**ESP. Tentatio Dei est dictum vel factum quo quis explorat, num DEUS sit potens, sapiens, misericors, aut aliquam aliam perfectionem habeat. S. Th. 2. 2. q. 97. a. 1. Sancti &c.
 » Ea est duplex, scilicet vel Formalis, quando quis expressè dubitans de aliqua Dei perfectione, ea experiri cupit; ut si quis petat miraculum, quo patefiat Fidem Catholicam esse veram; vel
 » det se præcipitem ex turri, ut experiatur, an Deus sit misericors, eum eripiendo à læsione: vel
 » est implicita & interpretativa, quando quis expressè non intendat DEUM tentare

id tamen petit vel agit, quod suapte naturâ eò
 referri videtur; ut si quis se committat periculo,
 à quo vel nullo modo, vel vix possit eripi,
 nisi miraculosè; vel si media naturalia omittat,
 sperans à solo Deo effectum, v.g. in morbo peri-
 culoso respuens medicinam, petensque ac sperans
 à Deo temerè sanitatem, *Nav. Man. c. ii. n. 40. & 41.*
Lesb. L. 2. c. 45. n. 4. Item si finè necessitate & causa,
 rudis absque præparatione velit concionari,
 sperans à Deo sibi suggerendos conceptus, *Suar. cc*
Sanch. Lesb. Laym. L. 4. T. 10. c. 5. Unde resolves: *cc*

I. Tentatio Dei Formalis est peccatum ex
 genere suo mortale, in quacunq; etiam materia.
 Ratio, quia includit dubitationem de perfectio-
 nibus Dei, quæ in gravem Dei contemptum
 redundat; vel magnam irreverentiam, curiosius
 agendo cum Deo quasi cum ludione, *Lesb. l. c. cc*
Sanch. l. i. Mor. c. 34. n. 5. Suar. & alii communiter. cc

II. Interpretativa tentatio, cui dubitatio illa
 deest, plerumque est tantum peccatum veniale,
 ob imperfectionem actûs, ignorantiam, inconfi-
 derationem, vel parvitatem periculi. Imò sæpe
 nullum est peccatum, quando scilicet justa causa
 subest, v.g. Dei instinctus, necessitas, vel pia uti-
 litas, *Suar. Tol. L. 4. c. 19. n. 6. Cajet. S. Th. 2. 2. q. 97. cc*

III. Si quis in puteum se conjiciat, ad decla-
 randam Dei erga se providentiam; aut
 supra prunas ambulat, ad innocentiam osten-
 dendam, est interpretativa tentatio Dei. Uti
 etiam sunt ex probationes, quæ fiunt per ferrum
 candens, aquam ferventem vel frigidam, &c.
 de quibus *v. Binsfeld. & Delr. L. 4. disq. q. 4. & 5. cc*
 Licet enim Deus aliquando tales purgationes
 miraculosè comprobaverit, id contigit, vel
 quia

» quia Deo inspirante factæ sunt, vel quia innocen-
 » tes ad eas compulsi, sunt liberati, *Bonac. d. 3. q. 9.*
 » *Prop. 3.*

A D D E N D A.

46 Quæst. 10. *An sit tentatio Dei, si petas, ut Deus voluntatem suam manifestet aliquo miraculo.* *R.* Negat *Valentia*, quamvis admittat esse irreverentiam erga Deum, quia nimium petitur. Ratio ipsius est, quia talis non dubitat de aliqua perfectione Dei, quod ad tentationem Dei requiritur, sed tantum dubitat de objecto voluntatis divinæ. Econtrà affirmat *Castrop. T. 17. d. 2. p. I. n. 3.* citans pro se *S. Thom.* & alios, quia vult explorare voluntatem Dei mediis indebitis, addit tamen, si causa petendi adsit, & quis humiliter petat signum aliquod divinæ voluntatis, v. g. pro confirmatione suæ Fidei aut pro re periculosa aggredienda, non fore peccatum; tum autem petetur humiliter, inquit *Suar. cum Sanch. L. 2. c. 34. n. 9.* si paratus sit credere aut facere, quod iudicabit Deum velle, quamvis signum non concedatur.

47 Q. II. *An sit tentatio Dei, offerre se ad martyrium.* *R.* Est, si fiat temerè & absque justa causa, ita *Nax. Lop.* aliique cum *Sanch. n. 15.* quod ex *S. Thoma* sic probat n. 1. & 2. quia talis interpretativè & implicite sumit experimentum de Dei Potentia & Providentia, cum finè necessitate aut utilitate justa ad id cogente expectet à solo Deo effectum constantiæ & victoriæ inter tormenta ordinariè excellentia vires naturales, quæritque periculum, à quo nullatenus, aut vix liberari potest, nisi à solo Deo. Tum autem tantum est justa causa, quando adest præceptum vel consilium Martyrii.

rum adest Præceptum, quando est necessarium ad Fidem vel salutem multorum servandam, ad vitandas blasphemias, &c. Tum adest consilium, quando sentitur peculiaris Dei instinctus, aut ex eo nil aliud quæritur vel consequitur, nisi Dei gloria & Fidei exaltatio: de cætero finè tali causa provocare Tyrannos, infideles aut hæreticos ad inferendum Martyrium, etiam est cooperari ad peccatum illorum, uti cum aliis docet *S. Thom. 2. 2. q. 124. art. 1. ad 3.*

DUBIUM II.

Quid & quoruplex sit Sacrilegium.

Resp. Sacrilegium est violatio rei sacræ, hoc est, dicatæ cultui divino, & peccatum mortale ex genere suo, si opus specialiter repugnet cum rei sanctitate; non verò, si generaliter tantum repugnet; quomodo omnia peccata mortalia generaliter repugnant sanctitati, v.g. templi, ita ut ibi cum veniali peccato committantur. Est autem Sacrilegium triplex, Personale, quo persona; Locale, quo locus; & Reale, quo res aliæ violantur, *S. Thom. 2. 2. q. 99. a. 3. & ceteri Theologi. Unde resolves.*

I. Personale Sacrilegium est percussio Clerici; ce pertractio ejusdem ad iudicium sæculare; item ce luxuriosa violatio personæ Deo per votum ce Castitatis sacratæ, de qua *v. inf. T. 4. c. 2. de 6. Prac. ce Dub. 2.*

II. Locale Sacrilegium est omnis actus, quo ce Ecclesia polluitur, ut est v.g. occisio hominis, ce effusio humani sanguinis vel feminis; illicita ce & notoria sepultura excommunicati, vel ce

D

non